

**VERENIGING TOT BEHOUD VAN OUD,
GROEN EN LEEFBAAR VOORSCHOTEN**

Nieuwsbrief

47^e jaargang, nr. 1

Maart 2015

ACTIVITEITEN, pagina's 7, 25-28

Algemene ledenvergadering, Voorschoten
Woensdag 25 maart vanaf 20.00 uur

Proeverij Voorschotense wijn
Zondag 29 maart van 16.00 tot 18.00 uur

**Rondleiding over de steigers en door de portierswoning van
Berbice**
Vrijdag 17 april van 14.00 tot 16.00 uur

Daslookwandeling in polderpark Cronesteyn
Maandag 18 mei vanaf 14.00 uur

**Excursie door park en tuinen van Beresteijn en Berbice,
Voorschoten.**
Zaterdagen 30 mei en 26 september vanaf 9.30 uur

Rondleiding langs de kunstcollectie in de voormalige Zilverfabriek
vrijdag 30 oktober

Colofon

Vereniging

De vereniging is in 2003 opgericht en is een voortzetting van de Stichting tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten.

Het doel van de vereniging is het behouden van de historische waarden van Voorschoten, met name door te bevorderen dat karakteristieke panden, gevels, werken en beplantingen binnen de gemeente in stand gehouden worden en beschermd, behouden, onderhouden en gerestaureerd worden alsmede door het bevorderen van een goede planologische invulling van Voorschoten en van een goed leefmilieu aldaar.

Bestuur van de Vereniging

Stan Dessens	Voorzitter	Van Hamellaan 46	071 561 6381
Jan Willem van Borselen	Secretaris	Wijngaardenlaan 21	071 561 7917
Rob Verdonk	Penningmeeste	Swagermanweg 18	071 561 2981
Karel de Beer	Bestuurslid	Sixlaan 76	071 561 8301
Yvonne Lampe	Bestuurslid	Karel Doormanlaan 11	071 562 0494

Ledenadministratie

Ton de Jong, Baron Schimmelpenninck v.d. Oyelaan 54, 2252 EC Voorschoten, tel.nr. 071 561 6113. Wijzigingen in uw lidmaatschap doorgeven via e-mailadres: ledenadministratie@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl of via bovengenoemd postadres.

Nieuwsbrief

De *Nieuwsbrief* verschijnt viermaal per jaar. Kopij kan worden ingeleverd bij de redactiecommissie, e-mailadres: nieuwsbrief@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl of postadres: Karel Doormanlaan 11, 2252 BE Voorschoten. De redactiecommissie behoudt zich het recht voor om zonder opgave van redenen ontvangen artikelen niet te plaatsen dan wel aan te passen.

Redactiecommissie *Nieuwsbrief*

De redactiecommissie is als volgt samengesteld: Manon Vonk, Margreetje Kist, Marjolein Altena, Reinier van 't Zelfde en Yvonne Lampe (voorzitter).

Verspreiding

De distributie van de *Nieuwsbrief* wordt gecoördineerd door Helen Raap, tel.nr. 071-561 2754. In Voorschoten bezorgen leden de *Nieuwsbrief*.

Website en e-mailadres

Het website-adres van de vereniging is www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl
Het e-mailadres van de vereniging is bestuur@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl

Contributie en donaties

De minimumcontributie bedraagt voor het kalenderjaar 2015 € 7,50. U kunt ook een lidmaatschap voor het leven afsluiten voor € 150.

De contributie is verschuldigd per 1 januari van enig jaar en zal door middel van een acceptgirokaart die bij de *Nieuwsbrief* is gevoegd, worden geïncasseerd. Naast de contributie zijn giften voor de vereniging altijd van harte welkom. Het rekeningnummer van de vereniging is IBAN NL 87 INGB 0002 3073 45.

Inhoudsopgave

Pagina

Van de voorzitter	4
Actualiteit	6
Agenda Algemene ledenvergadering	7
Programma na afloop ledenvergadering	8
Jaarverslag 2014	9
Jaarcijfers 2014 en begroting 2015	17
Kennismaking met kandidaat-bestuursleden	19
‘Provincie is voorlopig nog niet van ons af’	22
Activiteiten	25
Mar Eelkema, een markante vrouw	28
Korte berichten	30
Nieuwe leden	32

RijnlandRoute

Wordt 2015 het jaar van de waarheid voor de RijnlandRoute? Het ziet er wel naar uit!

Op 10 december 2014 stelde Provinciale Staten het Provinciaal InpassingsPlan (PIP) vast, waarmee het tracé voor de verbinding tussen de A4 en de A44 is vastgesteld.

In januari nam de minister van Infrastructuur en Milieu twee Tracé besluiten voor de A4 en de A44, die de aansluiting van het Provinciale wegdeel op beide rijkswegen mogelijk maken.

Is daarmee het lied gezongen? Nee.

De drie besluiten hebben tot 25 februari ter inzage gelegen en tegen die besluiten kon tot die datum beroep worden aangetekend bij de Raad van State. Onze vereniging heeft beroep aangetekend tegen het PIP evenals vele andere bewonersverenigingen en natuurorganisaties die zich al jaren tegen de weg verzet hebben. In deze *Nieuwsbrief* staat een interview met de voorzitter van het Bewonersgroepenoverleg, Wim ter Keurs, onder de titel: 'Provincie is voorlopig nog niet van ons af'.

Ik kan mij niet herinneren dat onze vereniging ooit een formeel beroep heeft aangetekend. Laat ik daarom de gronden waarop wij beroep hebben aangetekend, even kort toelichten:

- de RijnlandRoute is een decennium geleden door de provincie weer op de kaart gezet op basis van (overspannen) verwachtingen omtrent bevolkingsgroei, huizenmarkt, automobilititeit en economische ontwikkeling. In de tussentijd is er wel het een en ander gebeurd, maar de provincie is daar doof voor gebleven. De RijnlandRoute is gebaseerd op een economische groei van 2,7% vanaf 2005, alsof de bomen tot in de hemel groeien. De automobilititeit is gebaseerd op een autopark van 10,8 miljoen auto's in 2030 en ga zo maar door. Wij zijn van mening dat de provincie niet heeft onderbouwd dat deze weg echt nodig is en dat niet volstaan kan worden met het oplossen van de knelpunten op de bestaande route: de Tjalmaweg van Katwijk naar de A44, het knooppunt Leiden West (bij Holiday Inn) en het Lammenschansplein.

De provincie wil die knelpunten wel oplossen maar pas als de RijnlandRoute er ligt. Een verspilling van gemeenschapsgeld waar je ú tegen zegt. De RijnlandRoute kost bijna een miljard (ja negen nullen) en het oplossen van de knelpunten kost ongeveer een kwart daarvan. Dat moet toch niet zomaar kunnen, want onder dat miljard zullen de inwoners van Zuid-Holland jarenlang kreunen. Voor Voorschoten komt daar nog € 9 miljoen bij voor de boortunnel; u gaat dat al merken in de OZB-aanslag voor 2015.

- De RijnlandRoute gaat in een open bak ten zuiden van de Stevenshof door een bijzonder natuurgebied: de laatste verbinding van de duinen met het Groene Hart via het mooie horstenlandschap. Veel vogels moeten het afleggen tegen een betonnen bak en wie komt voor ze op?

- Tot overmaat van ramp moeten daarvoor twee grote verkeersknooppunten worden aangelegd: een bij Maaldrift, dat het laatste open stuk tussen Wassenaar en de Stevenshof gaat opslokken, en een bij het recreatiegebied Vlietland.

Dat kan en mag niet gebeuren, vind ik en daarom gaan wij in beroep bij de Raad van State. Laten we hopen dat de Raad van State er een stokje voor steekt.

Stan Dessens

P.S. Volgens de Crisis- en herstellwet heeft de Raad van State een half jaar de tijd om zijn oordeel te vellen; dat is rond september 2015. Dus inderdaad het jaar van de waarheid!

Noot redactie:

Op de homepage van onze website: www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl vindt u de volledige tekst van ons beroepschrift.

Gesprek met het college van B&W

Op 17 februari hebben wij een gesprek gehad met de burgemeester en de drie wethouders. Wij hebben rond de jaarwisseling om dit gesprek gevraagd omdat er in 2014 een aantal ontwikkelingen heeft plaatsgevonden, dat bij ons de vraag heeft doen rijzen wat de gemeente van ons en wat wij van de gemeente verwachten. Doel van dit gesprek was dan ook te onderzoeken hoe we de effectiviteit van de interactie tussen gemeente en OGLV kunnen verbeteren.

Wij zijn een vereniging van bijna duizend leden, die zich in het bijzonder inzetten voor het behoud van het erfgoed en het groen in onze gemeente en de leefbaarheid voor de inwoners.

Het gesprek was constructief en openhartig. Wij hebben de gemeente gewezen op het belang van een actieve inbreng van onze vereniging, maar meer ook van de burgers in het algemeen.

De gemeente heeft dat verwelkomd, maar er tegelijk ook op gewezen dat soms al in het verleden beslissingen zijn genomen, waardoor de keuze niet meer helemaal open is. Wij begrijpen dat, maar vinden dat de gemeente dan maar openhartiger moet zijn en beter moet uitleggen waarom zaken zo lopen; natuurlijk naar de gemeenteraad, maar juist ook naar de betrokken inwoners.

We zijn het eens over een open dialoog waarbij de gemeente betekenis toekent aan de inbreng van de bevolking en zeker van onze vereniging. We zetten ons periodiek overleg voort en zullen zeker ook voor de Duivenvoordecorridor samen optrekken. Ook zal de gemeente ons bij andere zaken, zoals de ontwikkeling van het centrum, betrekken.

Agenda Algemene ledenvergadering 7

Agenda van de Algemene ledenvergadering op woensdag 25 maart vanaf 20.00 uur in de Openbare Bibliotheek, Wijngaardenlaan 4 te Voorschoten met aansluitend een lezing over de ontwikkelingen in de Duivenvoordecorridor.

Vanaf 19.30 uur ontvangst met koffie/thee.

1. Opening en agenda
2. Mededelingen
3. Verslag van de ledenvergadering van 5 maart 2014 *)
4. Jaarverslag 2014
5. Financiële verantwoording 2014
6. Beroep tegen het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) RijnlandRoute
7. Verslag kascommissie 2014
8. Decharge van het bestuur voor de financiële verantwoording 2014
9. Benoeming kascommissie 2015
10. Begroting 2015
11. Samenstelling van het bestuur van de vereniging
Aftreden Jan-Willem van Borselen en Rob Verdonk. Verkiezing nieuwe bestuursleden. Kandidaat hebben zich gesteld: Jan-Willem Sentrop, Emile de Haas en Bart van Oirsouw.
12. Rondvraag en sluiting

Van 21.00 - 21.15 uur **korte pauze**, gelegenheid voor koffie/thee.

Van 21.15 - 22.30 uur **lezing over de Duivenvoordecorridor** door Alexander Schimmelpenninck van der Oye, van 1985 tot 2010 voorzitter van de Stichting Duivenvoorde. Vervolgens reactie van wethouder Bianca Bremer, waarna een drankje ter afsluiting.

*) Dit verslag staat in de Nieuwsbrief van juni 2014 die u op de startpagina van onze website vindt in de linkerkolom onder het kopje *Nieuwsbrieven*: www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Programma na afloop ledenvergadering **8**

Alexander Schimmelpenninck van der Oye zal een presentatie geven over 'de tuinen van Duivenvoorde, verleden en toekomst'.

Het park van het kasteel Duivenvoorde kent een rijke historie. Dit jaar is een aanvang gemaakt met een grootschalige renovatie van het landschapspark dat in het midden van de negentiende eeuw werd aangelegd door David Zocher jr.

Aan de hand van illustraties verhaalt Alexander Schimmelpenninck van der Oye over de geschiedenis van de tuinen van Duivenvoorde door de eeuwen heen en over het nieuwe parkontwerp dat momenteel volop in uitvoering is. Alexander was van 1985 tot 2010 voorzitter van de Stichting Duivenvoorde.

We hebben wethouder Bianca Bremer uitgenodigd om aansluitend het beleid van de gemeente Voorschoten met betrekking tot de Duivenvoordecorridor te belichten. De Duivenvoordecorridor is het gebied tussen Voorschoten en Leidschendam waar momenteel de kassen aan het verdwijnen zijn om plaats te maken voor een open gebied aan beide zijden van het landgoed Duivenvoorde. Daarin zullen de natuurlijke waarden en de recreatieve functies een plaats moeten krijgen met een beperkte mate van woningbouw. Juist dat laatste is een heet hangijzer omdat dat weer op gespannen voet staat met het herstel van de natuurlijke waarden en het open karakter dat de Duivenvoordecorridor weer moet krijgen.

Kom luisteren en praat mee op 25 maart na de ALV.

Van de voorzitter

Onze vereniging heeft in haar lange naam drie domeinen van aandacht benoemd: Oud, Groen en Leefbaar. Ook in het afgelopen jaar hebben we hier op verschillende wijzen inhoud aan gegeven.

OUD: in goed overleg met de gemeente is het Lokaal Erfgoed Platform, waaraan ik met een aantal anderen (meest leden van onze vereniging) deelneem, bezig om de Structuurvisie Cultuurhistorie en de Erfgoednota verder uit te werken. Ik hoop dat we in 2015 ook meer bekendheid gaan geven aan het omvangrijke erfgoed dat onze gemeente rijk is. Als vereniging hebben we met de publicatie op 12 september 2014 van het boek *Begeerlijk Berbice* daar

een belangrijke steen aan bijgedragen. Meer dan tweehonderd leden van onze vereniging hebben het boek met korting aangeschaft.

GROEN: onze commissie Planologie heeft zich met vele onderwerpen beziggehouden, waaronder de Duivenvoordecorridor en de RijnlandRoute. Beide projecten staan voor ons boven aan de agenda omdat ze in belangrijke mate te maken hebben met het groen houden van onze gemeente. Het groen zelf heeft geen stem; daarom moeten wij daarvoor opkomen. Zie verder het verslag van de commissie Planologie.

LEEFBAAR: de gemeente heeft een toekomstvisie gepresenteerd waaraan een belangrijke bijdrage van onze vereniging ten grondslag ligt. Wij bepleiten dat de gemeente in toenemende mate de dialoog met de bevolking aangaat om draagvlak te krijgen voor infrastructurele ontwikkelingen in ons dorp. Dat spreekt niet altijd vanzelf en soms gaat het faliekant mis zoals bij de uitbreiding van het parkeerterrein bij het station. De deelnemers aan de dialoog werden op het verkeerde been gezet toen de dialoog toch een monoloog bleek te zijn. Overigens blijven wij het gesprek met de gemeente zoeken!

Lees hieronder nog eens rustig wat er nog meer over het jaar 2014 te zeggen valt.

Commissie Planologie

Het zal geen verbazing wekken dat ook in het afgelopen jaar de RijnlandRoute hoog op de agenda stond. Eind 2014 heeft de provincie het Provinciaal InpassingsPlan (PIP) vastgesteld en de minister van Infrastructuur en Milieu de Tracébesluiten, nodig voor de aansluiting van de RijnlandRoute op de A4 en de A44. De vereniging gaat in beroep bij de Raad van State tegen het PIP. Elders in deze *Nieuwsbrief* kunt u daarover meer lezen.

Wij hebben met veel animo deelgenomen aan de vormgeving van de Toekomstvisie van Voorschoten. We hebben daar een eigen bijdrage aan geleverd in de vorm van een Toekomstvisie van onze vereniging, bestemd als input voor die dialoog. Belangrijk punt van onze inbreng was de nadruk op burgerparticipatie.

Nu in de Duivenvoordecorridor de kassen zijn of binnenkort worden gesloopt, liggen de eerste plannen voor herinrichting op tafel. De commissie Planologie maakt zich grote zorgen over deze ontwikkelingen. Van een oorspronkelijk beleid om een groene zone te creëren wordt nu het beeld geschetst van een buitengebied waarin meerdere woonwijkjes worden ontwikkeld. Ten aanzien van uitwerkingsplan Haagwijk (UW I) hebben wij samen met Stichting Horst en Weide en Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland een zienswijze ingediend waarin wij betogen dat de woningbouw op deze locatie niet ten koste van de beoogde groenontwikkeling mag gaan. Op de locatie Roosenhorst (UW III) zal, als de plannen doorgaan, een woonwijkje met ca. 40 woningen worden gerealiseerd ten noorden van de Kniplaan. De vereniging heeft door middel van een brief aan de gemeenteraad hier haar verontrusting over uitgesproken en aangegeven dat wij bereid zijn mee te denken over het vinden van alternatieven. Daarnaast is in een bij de brief gevoegde notitie aan de raad een analyse gemaakt van alle voornemens (ooit zo mooi verwoord als ‘van Glas naar Gras’) en de uiteindelijke realisatie, waarbij ook de woningbouw aan Leidschendamse kant (260 woningen) van de Duivenvoordecorridor is betrokken. De bevindingen zijn dermate alarmerend dat wij de gemeente hebben opgeroepen een gesprek te initiëren met Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en de provincie om zich te bezinnen op deze ontwikkelingen.

Door de afdeling Groenbeheer van de gemeente is ons gevraagd mee te denken over het beheer van het openbaar groen in onze gemeente. Vanuit OGLV doen hier aan mee Peter Dordregter, Iman Zorge en Fanni Tesselhof. Een paar gesprekken hebben in 2014 plaatsgevonden. Er is inzicht verstrekt in de wijze waarop de gemeente het groen wil onderhouden. In 2015 zal de werkgroep over de functie van groen voor de gemeente als geheel en voor de verschillende doelgroepen spreken. Ook is een dialoog met de gemeente gestart om reeds bestemde terreinen die nu nog braak liggen, een tijdelijke bestemming te geven. Gedacht kan worden aan recreatieve inrichting, speelplaatsen, e.d. In het verlengde hiervan is ook een notitie opgesteld om ideeën aan te reiken om creatief om te gaan met de winkelleegstand in het dorp. Deze notitie is onderwerp geweest van overleg in de door de gemeente ingestelde Task Force Centrum.

In een vroeg stadium werden wij betrokken bij de inrichting van de parkeerlocaties bij het station Voorschoten. Helaas moet worden vastgesteld dat de alternatieven die zijn voorgelegd aan belanghebbenden, een sigaar uit lege doos bleken te zijn. De gemeente had al reeds voorgesorteerd op een variant die wij als commissie Planologie als minst wenselijk hadden gekarakteriseerd.

Ontwikkelingen op het landgoed Beresteijn werden op afstand gevolgd. Omwonenden en belanghebbenden worden bij de besluitvorming betrokken.

Overige zaken die onze aandacht vroegen waren:

- welstandsbeleid (inspreken bij de gemeenteraad)
- Oranjeplein (herinrichting)
- de kerk Het Kruispunt

Samenstelling van de commissie Planologie

Ons zeer gewaarde lid Fer von der Assen trad terug uit de commissie om verder te gaan als gemeenteraadslid. Hij is opgevolgd door Ronald de Heer. Leo van Vliet trad na tien jaar trouwe dienst in december uit de commissie. Leo was al die jaren onze scribe en hield ons zo nodig de spiegel der realiteit voor als wij weer eens dreigden door te draven. Het secretariële werk is overgenomen door Roel Lanting.

Commissie Activiteiten

In het verslagjaar werden de volgende activiteiten voor leden georganiseerd:

- rondleiding Sterrenwacht, Leiden;
- rondleiding Bibliotheca Thysiana, Leiden;
- lezing over Permanente Hof van Arbitrage plus rondleiding in het Vredespaleis, Den Haag;
- wandeling door de parken Beresteijn en Berbice, Voorschoten;
- rondleiding beeldentuin Caldic Collection, Wassenaar.

Samenstelling van de commissie Activiteiten

Na twee jaar actief te zijn geweest binnen de commissie is Hanneke Hoying aan het eind van 2014 gestopt met haar werkzaamheden. We zijn *erin* geslaagd twee nieuwe leden, Henny van der Klis en Fietje Cramer, voor de commissie te vinden. Zij zullen samen met Liesbeth Sentrop de activiteiten voor onze vereniging organiseren

Redactiecommissie Nieuwsbrief

Ook in 2014 had de redactiecommissie haar reguliere overleg en zijn er weer vier *Nieuwsbrieven* uitgegeven. De *Nieuwsbrieven* van de afgelopen jaren zijn terug te vinden op onze website. Het aantal leden dat onze *Nieuwsbrief* digitaal wil ontvangen groeit. De foto's en plaatjes in de digitale versie zijn in kleur.

Een steeds terugkerend onderwerp was participatie, zowel burgerparticipatie als de participatie van onze vereniging bij de toekomstige ontwikkelingen in ons dorp. Het kwam terug in het lijsttrekkersdebat dat wij organiseerden aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen. Leidraad hierbij was de door onze vereniging opgestelde Toekomstvisie. De ontwikkelingen in de Duivenvoordecorridor en de plannen met de kerk Het Kruispunt plus omgeving waren de belangrijkste onderwerpen in dit debat.

Dankzij de inzet van onze vrijwilligers wordt de *Nieuwsbrief* in Voorschoten bij alle leden bezorgd.

Samenstelling van de redactiecommissie Nieuwsbrief

We hebben afscheid genomen van Ineke Kouwenhoven, een van onze redacteuren. We zijn er gelukkig onlangs in geslaagd de open plek weer op te vullen met de komst van Manon Vonk.

Website

Het actueel houden van de website is in 2014 goed gelukt. Het aantal bezoekers is iets teruggelopen vergeleken met de cijfers van 2013. Toen bezochten 9.573 bezoekers onze website; in 2014 waren dit er 9.391; zij bekeken met elkaar 18.024 pagina's.

Open Monumentendag

Landelijk werd deze dag voor de 28e maal gehouden maar Voorschoten doet sinds 1988 mee met Open Monumentendag. Het was dit jaar in ons dorp dus de 27e Open Monumentendag.

In 2014 is een geheel nieuw comité Open Monumentendag aangetreden. Het comité bestaat nu uit Bart van Oirsouw, Hetty de Vrijer en R Emmelt Kruizinga. Het nieuwe comité heeft zijn best gedaan om er een aantal monumenten bij te krijgen voor Open Monumentendag. Maar liefst vier 'nieuwe' monumenten deden er mee: Molenlaan 5, de Bollenschuur, Treubstraat 21-23 en Voorstraat 39. Bij dit laatste pand werd om 10.00 uur de opening verricht door wethouder Bianca Bremer. De huidige eigenaar van Voorstraat 39 is adjunct-directeur van het bouwbedrijf Burgy en in haar openingswoord vertelde de wethouder dat voor Voorstraat 39 de cirkel nu rond was. De eerste bestemming van Voorstraat 39 in de 18e eeuw was immers een timmermanswinkel!

Het comité heeft ook een klein boekje uitgegeven rond het thema 'Op reis'. In dit boekje werd kort verteld over de Vliet als trekvaart, over het spoor en over de Blauwe Tram.

Deze Open Monumentendag was zeer succesvol. Voor alle monumenten samen werden er 6154 bezoeken geteld, bijna driemaal zoveel als in 2013 en 1600 meer dan in het topjaar 2012. Het weer werkte uiteraard hierna mee en er is een duidelijke synergie met de andere activiteiten tijdens het Weekend van Voorschoten.

Op Kasteel Duivenvoorde waren weer leerlingen van groep 8 van de Voorschotense basisscholen actief als kindersuppoosten. Hiervan is door Midvliet TV een aardig filmpje gemaakt dat is te bekijken op YouTube via de link: <http://youtu.be/mpIN1rka9Uo>.

Vanwege de nieuwe monumenten en vanwege een aantal afzeggingen moesten er dertien nieuwe vrijwilligers worden gevonden die als gastheer/gastvrouw konden optreden bij de verschillende monumenten. Dat is gelukt. Zowel de nieuwe als de ervaren vrijwilligers hebben zich uitstekend van hun taak gekweten. Voor de vrijwilligers van Open Monumentendag is er op vrijdagmiddag 31 oktober een rondleiding op de steigers rond Berbice en een kijkje in de portierswoning georganiseerd. De middag werd afgesloten met een borrel in de Oranjerie van Berbice.

Samenwerking met Museum Voorschoten

Ook in 2014 heeft een lid van het bestuur van OGLV onderdeel uitgemaakt van het bestuur van het Museum Voorschoten.

In het afgelopen jaar hebben zich grote veranderingen voorgedaan bij het museum. In maart is het museum na een grondige verbouwing weer opengegaan, niet als Historisch Museum van Voorschoten maar als het Museum Voorschoten om aan te geven dat het mandaat en de doelstellingen breder zijn.

Na de grote verbouwing (zie jaarverslag 2013) heeft het museum een grotere en effectievere ruimte ter beschikking gekregen en is er op de bovenetage ook een vergaderruimte gecreëerd die ook door anderen gebruikt kan worden. Zo was het museum in het afgelopen jaar onder meer de locatie waar de gesprekken plaatsvonden rond de Toekomstvisie van Voorschoten.

Er waren succesvolle tentoonstellingen zoals bijvoorbeeld over *Markante Vrouwen* (die veel aandacht trok) en op dit moment is er een tentoonstelling genaamd *Droge Voeten*, over waterbeheersing ondermeer rond Voorschoten. In het komende jaar staan er tentoonstellingen op het programma over kostscholen en internaten in Voorschoten en over het zilver van Begeer.

Naast tentoonstellingen heeft het museum ook met succes een groot aantal lezingen georganiseerd.

In het komende jaar hoopt men meer samen te werken met onder andere de Openbare Bibliotheek en het Filmtheater Voorschoten.

Het bestuur van het Museum Voorschoten is voornemens de formele band die er op dit moment nog bestaat met OGLV, los te laten. Daarover vinden nu gesprekken plaats.

Samenstelling bestuur en commissies per 31 december 2014

Bestuur

Stan Dessens, voorzitter
Jan-Willem van Borselen, secretaris
Rob Verdonk, penningmeester
Yvonne Lampe, bestuurslid
Karel de Beer, bestuurslid

Aspirant-bestuursleden

Jan-Willem Sentrop, Bart van Oirsouw en Emile de Haas

Commissie Planologie

Stan Dessens, Roel Lanting, Henk Bergman, Peter Dordregter, Ronald de Heer en vacature

Commissie Activiteiten

Henny van der Klis, Liesbeth Sentrop en Fietje Cramer

Comité Open Monumentendag

Bart van Oirsouw, Hetty de Vrijer en Remmelt Kruizinga

Redactiecommissie Nieuwsbrief

Yvonne Lampe, Reinier van 't Zelfde, Margreetje Kist en Marjolein Altena

Website

Yvonne Lampe

Jeugd

Vacature

Adviseur

Jan Sloof

Ontwikkeling aantal leden

De ontwikkeling van het aantal leden gedurende 2014 was als volgt:

aantal leden per 31-12-2013	902
aantal aanmeldingen	52
aantal opzeggingen	26
aantal leden per 31-12-2014	928

Van de 52 nieuwe leden hebben 9 vrouwen zich aangemeld na een lezing van Stan Dessens voor Vrouwennetwerk Voorschoten. Gedurende of vlak na Open Monumentendag gaven 22 personen zich op voor het lidmaatschap. Het belang om ons bij besloten en openbare gelegenheden te presenteren wordt daarmee maar weer eens onderstreept. Van de overige aanmeldingen kwamen er vele voort uit mondelinge contacten, warme aanbevelingen van leden en bijvoorbeeld 'ik zag toevallig jullie boekje (de *Nieuwsbrief*) ergens liggen'.

Van de 26 opzeggingen zijn er 5 direct te relateren aan ouderdom/overlijden. Door oplettende *Nieuwsbrief*-bezorgers zijn 5 leden als 'vermist' gemeld. Na een opschoningsactie (wanbetalers dus) zijn 7 personen van de ledenlijst verwijderd. Gedurende het jaar zijn 5 personen verhuisd; de rest heeft om privéredenen opgezegd.

Jaarcijfers 2014 en begroting 2015

17

Balans per 31-12-2014	12/31/14	12/31/13	12/31/12
ACTIVA			
<i>Materiële vaste activa</i>			
Inventaris	- 0	- 0	- 0
<i>Materiële vlottende activa</i>			
Voorraden, o.a. 'Als de Linden konden spreken'	0	204	204
Voorraad boeken "Begeerlijk Berbice" (*5)	6.083		
<i>Debiteuren</i>			
Te ontvangen i.v.m. verkoop boeken	240	720	
St. Ds. H.P. Fortgens en Mr. S. Kloostermanfonds	425	425	425
<i>Geldmiddelen</i>			
ING (Postbank)	5.607	3.982	5.492
Roparco (*1)	7.843	7.748	7.510
Boekenfonds (*5)	1.661		
Totaal	21.859	13.080	13.631
PASSIVA			
<i>Vermogen</i>			
Reserves (*3)	14.115	13.080	11.631
Fonds bestemming opbrengst "Begeerlijk Berbice" (*5)	7.744		
<i>Voorzieningen</i>			
Voorziening wonen met verkeer			0
Voorziening boek Buitenplaatsen (*2)			2.000
Totaal	21.859	13.080	13.631
(*1) Realisatie 2013 - Wegens wijziging bij Roparco is de rente over 2 jaar opgenomen.			
(*2) 2012/13 - Geplande en gerealiseerde bijdragen aan de publicatie van een boek over de buitenplaats Berbice dat in 2014 zal verschijnen.			
(*3) vanaf 2012 - Inclusief de vooruitbetaalde contributie en bijdragen van de leden voor het leven.			
(*4) Activiteitenkosten van de Open Monumentendag worden m.i.v. 2013 separaat verantwoord.			
(*5) Consolidatie van de resultaten "Begeerlijk Berbice".			

Verlies- en Winstrekening 2014	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting
	2015	2014	2014	2013	2013
BATEN					
Rente Roparco (*1)	100	95	100	238	100
Contributies	9.000	9.568	9.000	8.957	9.000
St. Ds. H.P. Fortgens en mr. S. Kloostermanfonds	200	189	425	581	425
Schenkingen		- 0		- 0	
Bijdrage Open Monumentendag	2.100	2.100	2.100	2.100	2.100
Vrijwilligersfonds		- 0		- 0	
Verkopen, o.a. 'Als de Linden konden spreken'	800	823	800	720	1.000
Donaties - overig					
Subsidies - overig					
Nadelig saldo		- 0		0	
Totaal	12.200	12.774	12.425	12.596	12.625
LASTEN					
Organisatiekosten	2.000	2.662	2.000	1.986	2.000
Activiteitenkosten (*4)	1.500	1.325	1.500	734	3.500
Activiteit - Open Monumentendag (*4)	2.500	2.833	2.100	2.054	
Voorlichting en werving	1.000	862	1.500	1.079	1.500
Kosten Nieuwsbrief	4.600	3.852	4.500	4.295	4.500
Kosten procedure Rijnland Route	<i>p.m.</i>				
Voorziening boek Buitenplaatsen		- 0	500	1.000	1.000
Afschrijving vlottende activa (boeken)		204			
Exploitatieresultaat	600	1.035	325	1.449	125
Totaal	12.200	12.774	12.425	12.596	12.625

Kennismaking kandidaat-bestuursleden 19

Jan-Willem Sentrop, kandidaat voor de functie van secretaris

Na mijn rechtenstudie in Leiden en mijn militaire dienstplicht ben ik in 1974 in Voorschoten komen wonen. De huurflats aan de Puccinidreef vormden toen een rangeerstation voor jonge academici, die van daaruit verhuisden naar een koopwoning. Dat traject hebben wij ook gevolgd. Voorschoten bleek een plezierige woongemeente met goede verbindingen in alle richtingen. Ik werkte bij een aantal Haagse ministeries, die overigens in mijn geval soms ook in Zoetermeer, Leidschendam en Rijswijk gevestigd waren. Na beleidswerk in de sfeer van de volkshuisvesting was ik bij enkele ministeries verantwoordelijk voor arbeidsvoorwaarden en rechtspositie. Later volgde een aanstelling bij de Directie P&O van de gemeente Amsterdam. Vanuit mijn kamer in de Stopera had ik een prachtig uitzicht op de Amstel, een sprookje als er sneeuw lag. Na een aantal jaren rechter-plaatsvervanger te zijn geweest in de Haagse rechtbank volgde in 1995 mijn benoeming tot rechter in die rechtbank. Mijn werkzaamheden lagen vooral in het bestuursrecht (onder meer ambtenarenrecht, militair ambtenarenrecht en vreemdelingenrecht) en het strafrecht. Daarnaast was ik betrokken bij de Bopz-tochten langs de psychiatrische instellingen in het ressort van de Haagse rechtbank. De rechter oordeelt over de noodzaak tot verder verblijf van onvrijwillig opgenomen psychiatrische patiënten in een instelling. Verder was ik tien jaar lid van de Ondernemingsraad van de Haagse rechtbank, waarvan een aantal jaren als voorzitter.

Sinds mijn pensionering in 2012 vervul ik nog enkele bestuursfuncties, bij de Vereniging Ambtenaar & Recht en bij de Stichting Fraude Aanpak Detailhandel. Deze laatste organisatie is verantwoordelijk voor een landelijk waarschuwingsregister voor ontslagen personeel dat zich in de detailhandel aan interne fraude schuldig heeft gemaakt. Via dat register wordt voorkomen dat een ontslagen fraudeur zonder problemen elders in de detailhandel aan de slag kan. Daarnaast ben ik voorzitter van een bezwarencommissie voor ambtenaren van de Universiteit van Amsterdam.

Kennismaking kandidaat-bestuursleden 20

Naast mijn werk heb ik altijd veel belangstelling gehad voor architectuur (vooral de Art Nouveau en de Art Deco) en voor posterkunst (affiches). Daarnaast heb ik een leven van reizen en fotograferen achter - en hopelijk nog voor - me. Liesbeth en ik zijn verder vaak te vinden in ons eigen Filmtheater Voorschoten in het Cultureel centrum.

Tot dusver heb ik me marginaal ingezet voor de OGLV als lid van de Kascommissie en vrijwilliger op Open Monumentendag. Verder werk ik mee aan het beroepschrift tegen de besluiten betreffende de RijnlandRoute. Als secretaris hoop ik een intensievere bijdrage aan het bestuur van de vereniging te kunnen geven.

V.l.n.r.: Jan-Willem Sentrop, Bart van Oirsouw en Emile de Haas

Emile de Haas, kandidaat voor de functie van penningmeester

In 1975 verhuisden wij (Tineke, mijn echtgenote, en ik) vanuit Delft naar Voorschoten. Van 16 hoog naar zeeniveau! Wat een genoegen om 's-ochtends wakker te worden met zicht op zwaaiende bomen voor je raam. Wij hadden na lang speuren gekozen voor Voorschoten om redenen die voor meerdere forenzen golden: centraal gelegen in de Randstad, goede verbindingen, groen, gezellig dorps, goede onderwijsmogelijkheden voor de kinderen.

Kennismaking kandidaat-bestuursleden 21

Van huis uit ben ik bedrijfseconoom en aanvullend register-accountant. Lange tijd werkzaam geweest bij een internationale accountantsorganisatie (Price Waterhouse) en op latere leeftijd bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Inmiddels enkele jaren met pensioen (ben nu 70 jaar), maar actief in een aantal bestuurlijke functies. Hobby's: tennis, golf, erop uitgaan (ook binnen Nederland waar zoveel is te zien), lezen (heb wat in te halen). Als (beoogd) penningmeester zal ik mijn best doen goed te waken over uw euro's en over de aanwending daarvan.

Bart van Oirsouw, kandidaat voor de functie van algemeen bestuurslid

Ik heb Chemische Technologie gestudeerd in Eindhoven en heb daarna van 1976 tot mijn pensionering in 2012 bij Shell gewerkt. Ik heb voornamelijk in Den Haag gewerkt, maar ook elf jaar in het buitenland (Engeland, Saoedie Arabië en Griekenland). Met name in de laatste vijftien jaar bij Shell heb ik heel veel over de hele wereld gereisd.

Ik ben met mijn vrouw en twee kinderen in 1985 aan het Sweelinckhof in Voorschoten komen wonen. Dat beviel zo goed dat we nooit meer zijn verhuisd.

Het werk voor Shell liet niet toe dat ik echt actief kon zijn in het dorpsleven van Voorschoten. Wel zijn we (met wat onderbrekingen) al meer dan twintig jaar lid van Bridgeclub Voorschoten. In de periode dat ik voor Shell werkte heb ik de kans gehad om heel veel van de wereld te zien en heb ik altijd met veel plezier wat van de geschiedenis en cultuur van de bezochte landen geleerd. Pas na mijn pensionering ben ik wat beter rond gaan kijken in ons eigen dorp en het werd me toen pas duidelijk hoeveel historie en moois er eigenlijk in Voorschoten is te vinden.

Ik ben liefhebber van buiten bewegen (hardlopen, fietsen, wandelen), en al het groen in en rond Voorschoten biedt daar prima gelegenheid voor. Dat wil ik graag zo houden en daar wil ik me ook voor inzetten.

Ik ben sinds eind 2013 actief binnen OGLV als voorzitter van het Comité Open Monumentendag en ik wil mijn betrokkenheid bij de Vereniging graag uitbreiden met additionele bestuurstaken.

‘Provincie is voorlopig nog niet van ons af’ 22

Nu het Provinciaal InpassingPlan (PIP) door de provincie is vastgesteld, lijkt het erop dat de RijnlandRoute ook echt doorgaat. Maar er is nog van alles mogelijk, zegt RijnlandRoutekenner bij uitstek Wim ter Keurs.

‘De provincie wekt al een paar jaar telkens de indruk dat de schop nou toch echt de grond in gaat’, lacht Ter Keurs. ‘Maar dat zou in 2014 ook gebeuren. Nee, die weg ligt er voorlopig nog niet hoor.’ De voorzitter van het Bewonersgroepenoverleg RijnlandRoute waarin zo’n dertig bewonersgroepen verenigd zijn, is ten tijde van het gesprek druk bezig met een beroep tegen het PIP.

‘Het PIP is in feite het bestemmingsplan van de provincie. Daarin is vastgelegd aan welke voorwaarden de weg moet voldoen. Van tevoren is met allerlei gemeenten gesproken en de ideeën die daaruit kwamen zijn grotendeels in het plan verwerkt. Het ligt nu ter inzage.’

‘Tegen het ontwerp-PIP hebben we bezwaar gemaakt’, gaat Ter Keurs verder. ‘Nu het PIP door de provincie is vastgesteld, gaan we daartegen in beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.’

Bovendien moeten er nog verschillende ontheffingen en vergunningen worden aangevraagd in het kader van milieu en natuur. In de polders waar de weg doorheen zou gaan geldt een ‘nee, tenzij’-principe: geen grote ingrepen tenzij het hard nodig is en er geen reële alternatieven zijn. Ter Keurs: ‘Niet alleen volgens ons is een hele nieuwe verbinding hier helemaal niet nodig. Maatregelen op de bestaande route (Lammebrug en Lammenschansplein en de Tjalmaweg) zijn ruim voldoende. Saillant detail is dat de RijnlandRoute dwars door de groene buffer is gepland, een gebied waarvan de provincie zegt dat het zó bijzonder is, dat daar geen grote ingrepen zijn toegestaan. Er mag daar dus niets, behalve blijkbaar een vierbaansweg.’

‘Provincie is voorlopig nog niet van ons af’ 23

‘Ook politiek zijn we nog niet uitgepraat; in maart zijn er Provinciale Statenverkiezingen. Hoe gaat het nieuwe college over de RijnlandRoute denken, want de provincie heeft zichzelf volkomen klem gezet; zoveel als die weg kost (bijna een miljard). Dat zeggen zelfs de eigen accountants en ook gedeputeerde Ingrid de Bondt heeft al aangegeven dat als de RijnlandRoute doorgaat, andere investeringen voorlopig moeten wijken. Iets om rekening mee te houden!’

Maar hoe denken de partijen in de provincie over de RijnlandRoute? Dat kan nog al eens veranderen. Zo was de SP met Harre van der Nat, jarenlang fervent tegenstander van de weg; totdat de partij in de coalitie kwam en de mening 180 graden draaide. Dat gold trouwens ook voor D66. Maar voor wie de RijnlandRoute belangrijk vindt, is hieronder het stemgedrag van de politieke partijen in de provincie ten opzichte van de RijnlandRoute op een rijtje gezet en beoordeeld. En wie weet, misschien is het een leidraad voor 18 maart.

De opstelling van de verschillende fracties in Provinciale Staten ten opzichte van de RijnlandRoute:

VVD, CDA, PVV	voorstander van de aanleg van de RijnlandRoute
SP, D’66	voorstander geworden om in het college van Gedeputeerde Staten te komen
CU/SGP, PvdA	vooral bezig met een minder schadelijke uitvoering van de weg (PvdA op het laatst tegen de aanleg)
Groen Links, Partij voor de Dieren, 50 Plus	tegenstander van de aanleg van de RijnlandRoute

‘Provincie is voorlopig nog niet van ons af’ 24

Ter Keurs zelf denkt dat er de eerstkomende jaren niets concreet gaat gebeuren en hij hoopt dat over een tijd de provincie bij zinnen is gekomen en van de juiste cijfers uit gaat. ‘Men heeft altijd geroepen dat de RijnlandRoute er moest komen als ontsluitingsweg voor de nieuwbouwwijk op voormalig vliegveld Valkenburg. Die wijk komt er voorlopig zeker niet of in sterk afgeslankte vorm omdat de bevolking niet verder groeit, net zomin als het aantal auto’s. Het autoverkeer neemt hier zelfs al jaren af.

Ook het argument dat bedrijven als Veiling Flora en het BioScience Park de weg hard nodig hebben, valt weg. Als de trend zich voortzet van online verhandelen van bloemen, is de veiling er over een paar jaar niet meer. Dat zegt de sector zelf. En wat betreft BioScience is een aanpassing van het knooppunt Leiden-West genoeg. Een verdubbeling van de Ir Tjalmaweg naar Katwijk lost de problemen daar op en als het verdubbelen van de weg bij de Lammenschans en het verdubbelen en verhogen van de Lammebrug worden uitgevoerd, zijn de files daar waarschijnlijk ook verleden tijd. Deze aanpassingen zouden zo’n 100 à 200 miljoen euro kosten. Een schijntje, vergeleken met de 900 miljoen die de RijnlandRoute kost. Voorlopig lijkt de provincie er echter alles aan gelegen om de weg erdoor te duwen.’

Het Bewonersgroepenoverleg RijnlandRoute, met een achterban van duizenden mensen en tientallen vrijwilligers en Wim ter Keurs als kopman, houdt in ieder geval de vinger aan de pols. ‘Ze zijn voorlopig nog niet van ons af’, is hij stellig.

Marjolein Altena

Noot redactie: Op de website: www.behoudrijnland.nl/zienswijzen/ vindt u de volledige tekst van het beroepschrift van het Bewonersgroepenoverleg alsmede de beroepschriften van de bij dit overleg aangesloten organisaties.

Ook in 2015 organiseert de vereniging verschillende excursies waarin we meer te weten komen over onze omgeving, en kunnen we genieten van al het moois dat er in Voorschoten en omgeving te vinden is.

Excursie naar het Vredespaleis, Den Haag

Het Vredespaleis is maar heel beperkt geopend voor het publiek en dit is een buitenkans om de bijzondere zalen te zien. Het is een gewilde, maar helaas moeilijk te plannen excursie omdat formele bijeenkomsten en zittingen altijd voorgaan. Pas een week van tevoren wordt bekend gemaakt of we werkelijk terechtkunnen.

We hebben nog een groot aantal belangstellenden die de vorige keer niet meekonden omdat de groeps grootte beperkt is tot twintig personen. Zodra bekend is wanneer we terechtkunnen, zal met diegenen die vorig jaar buiten de boot vielen contact worden opgenomen.

Proeverij Voorschotense wijn

Zondag 29 maart van 16.00 tot 18.00 uur

Het zal bij weinigen bekend zijn dat Voorschoten een wijnlandgoed heeft, Chateau Deux Filles. Het is de hobbywijngaard van Dick van Straalen. Een flesje wijn kopen is niet mogelijk omdat de productie laag is, maar Dick is graag bereid een wijnproeverij te verzorgen en te vertellen over zijn wijnbouwactiviteiten. De proeverij vindt plaats in de Herensociëteit, Voorstraat 7. We vragen een bijdrage in de kosten voor deze excursie van € 5.

Wie wil deelnemen, kan zich opgeven via:

activiteiten@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Graag de volgende gegevens vermelden: naam, adres, (mobiele) telefoonnummer.

Voor eventuele vragen kunt u bellen met Henny van der Klis, (06) 55 34 50 35.

Rondleiding over de steigers en door de portierswoning van Berbice

Vrijdag 17 april van 14.00 tot 16.00 uur

Het zal niemand zijn ontgaan dat Berbice een facelift krijgt. Lucas van der Ham van Burgy Bouwbedrijf leidt u over de steigers om u vanuit een ander perspectief naar Berbice te laten kijken. Ook over de portierswoning krijgt u uitleg. Deelnemers moeten wel goed ter been zijn en platte schoenen dragen. Mensen met hoogtevrees kunnen deze excursie beter aan zich voorbij laten gaan.

Na afloop van de rondleiding zal Stan Dessens in de oranjerie onder het genot van een glaasje nog wat vertellen over de restauratie en de toekomst van Berbice.

Wie wil deelnemen, kan zich opgeven via:

activiteiten@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Graag de volgende gegevens vermelden: naam, adres, (mobiele) telefoonnummer. Voor eventuele vragen kunt u bellen met Fietje Cramer, (06) 24 62 49 94.

Daslookwandeling in polderpark Cronesteyn

Maandag 18 mei vanaf 14.00 uur

Een natuurgids van IVN leidt ons door het polderpark Cronesteyn waar in het voorjaar de daslook bloeit. Verzamelen om 14.00 uur bij de Tuin van de smid in Leiden. Deze is goed te bereiken via het fietspad aan de overzijde van de Vliet. Bij restaurant Cronesteyn (gelegenheid om de auto te parkeren) is het nog plm. 300 m. noordelijk rechtdoor via het fietspad langs de Vliet, na de zorgboerderij bij een verhard pad rechtsaf (er staat een wegwijzer naar de Tuin van de smid).

Wie wil deelnemen, kan zich opgeven via:

activiteiten@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Graag de volgende gegevens vermelden: naam, adres, (mobiele) telefoonnummer. Voor eventuele vragen kunt u bellen met Liesbeth Sentrop, (06) 33 75 80 88.

Excursie door park en tuinen van Beresteijn en Berbice Zaterdag 30 mei en 26 september vanaf 9.30 uur

De rondleidingen worden georganiseerd door het Zuid-Hollands Landschap en onze vereniging. Je kunt getuige zijn van een bijzonder stukje geschiedenis uit voorgaande eeuwen. Beresteijn en Berbice zijn normaal niet toegankelijk voor publiek. (Berbice alleen voor leden van het ZHL.)

Het landgoed Beresteijn is ontstaan in 1828 toen het zuidwestelijke gedeelte van het landgoed verkocht werd aan Jonkheer Hugo van Beresteijn. Aan de zijde van de Leidseweg werd een bescheiden landhuis gebouwd. De hoge wal achter het landgoed houdt de wind tegen en beschermt zo de beplanting. Een typisch element van de Engelse landschapsstijl is de kunstmatig aangelegde grot in de hoge wal. Zuilen, piramides en andere bouwwerken werden in het tuinontwerp opgenomen om bezoekers te vermaken.

De buitenplaats Berbice dateert uit de 17e eeuw, toen Allard Poelaert het gebied in 1662 kocht van Raadspensionaris Johan de Witt. Zijn schoonzoon Pieter de la Court van der Voort heeft de buitenplaats zijn huidige allure gegeven door rond 1700 onder andere een oranjerie en fruitmuren te bouwen. In het begin van de 19e eeuw liet de Voorschotense burgemeester Pompe van Meerdervoort door Zocher senior een landschapstuin aanleggen. Vanaf het midden van de 19e eeuw is de buitenplaats bewoond geweest door de fabrikantenfamilies van Kempen en Begeer.

De gidsen praten je graag bij over het beheer dat het Zuid-Hollands Landschap en onze vereniging uitvoeren om deze parels te behouden. We sluiten af met thee/koffie in de oranjerie van Berbice.

De excursie start bij de ingang van het landgoed Beresteijn. Voor deelname aan deze rondleiding vragen wij € 6 per deelnemer. Het aantal deelnemers is maximaal 25 per rondleiding; aanmelden bij www.zuidhollandslandschap.nl.

Rondleiding langs de kunstcollectie in de voormalige Zilverfabriek
vrijdag 30 oktober

Over deze excursie informeren we u uitgebreider in één van de volgende *Nieuwsbrieven*.

Namens de commissie Activiteiten
Fietje Cramer
Liesbeth Sentrop
Henny van der Klis

Mar Eelkema, een markante vrouw

Op 1 november jl. had ik een bijzondere afspraak met een bijna honderdjarige inwonster van Voorschoten. Tijdens Open Monumentendag (OMD) 2014 had ik ‘tante Mar’ ontmoet in het oude huis aan de Voorstraat 39 waar zij vanaf 1935 heeft gewoond. Zij kwam tijdens OMD met haar neef nog even langs om ‘haar’ huis weer te zien. Inmiddels zijn Olle de Graaff en zijn vrouw de trotse nieuwe eigenaren en staat het huis in de haast vertrouwde (zie Berbice) rode steigers van Burgy en is de restauratie inmiddels aangevangen. Tijdens het drinken van een kopje thee in de tuin kwam het idee op voor een interview. Iemand die zo lang in Voorschoten heeft gewoond, kent veel mensen en heeft veel te vertellen.

We spraken af rond theetijd in Forescate in de kleine woonkamer op de eerste etage van het verzorgingshuis. Mar Eelkema woont daar nu ongeveer drie jaar. In mei 2015 hoopt zij honderd jaar te worden! We spreken over het oude huis in de Voorstraat waar zij in 1935 naartoe verhuisde uit het Groningse plaatsje Kielwindeweer. Daarvoor woonde zij in Noord-Duitsland met haar ouders. In Stuttgart heeft ze gedurende een jaar de Kunstgewerbeschule gevolgd. De veranderingen door de verhuizing naar Voorschoten vielen mee. Haar vader was huisarts en al met pensioen. Zij kreeg een baan als huishoudster bij het tehuis 'Rust en Vreugd' in Wassenaar voor verarmde adellijke dames, hetgeen de scheepsmagnaat Van Ommeren financieel ondersteunde. Na het bombardement op Rotterdam woonde ook een oom in huis, de heer P. Verhagen. Hij was een vooraanstaand architect en stedenbouwkundige in die tijd. Hij had haar ouders geadviseerd naar Voorschoten te verhuizen.

Verpleegstersopleiding: Mar Eelkema zit tweede van rechts.

Tante Mar heeft haar hele leven in de verpleging gewerkt. Zij werkte als kraamverpleegster bij rijkere families overal in het land en was dus weinig thuis. Via mond-tot-mondreclame ontstonden nieuwe contacten waar zij ging 'kramen'.

Soms werkte ze ook in Voorschoten. Ik vroeg haar hoe dat beviel: 'Het was niet zwaar, je deed het gewoon'.

En zo staat deze dame op leeftijd ook in het leven. Zij heeft gewerkt tot eind jaren zestig en is toen met pensioen gegaan. Zij wilde graag voor haar eigen moeder zorgen die in 1972 overleed. Ze heeft altijd in het ouderlijk huis in de Voorstraat gewoond.

Wie waren bekenden van haar in ons dorp? Voorschotenaren met wie zij contact had waren bijvoorbeeld de familie Van Bohemen van de voormalige melkhal aan de Voorstraat en de familie Van Bemmelen die een kruidenierswinkel runde. Ook kende zij mejuffrouw Begeer. Ze groetten elkaar, maar ze kende haar niet echt. Ze is positief over de inzet van mejuffrouw Begeer voor het behoud van Berbice. Verder waren de familie Boom (notaris) en huisarts van der Stoel (vader van de politicus Max van der Stoel) vrienden van haar.

Voor het huis aan de Voorstraat 39 was weinig geld voor onderhoud. Wel werd het huis 'in de verf gehouden'. In het begin waren er kolenkachels die brandden op antraciet, daarna gaskachels, maar nooit centrale verwarming. In Groningen hadden ze ook een groot huis, dus aan de grootte was ze wel gewend. Een gedeelte van het huis aan de Voorstraat werd verhuurd aan jonge mensen (studenten). Haar moeder onderhield zelf de tuin. Later deed tante Mar dat. Over de oorlogsperiode en het huis wil ze niet veel kwijt. 'Er hebben wel mensen in die tijd gelogeed in het huis', vertelt zij.

Het gesprek komt op de bekende zuster Lamboo. Ze heeft niet met haar samengewerkt, maar vond haar een geweldige vakvrouw. Over hoe ze in de verpleging kwam zegt ze: 'Alles komt op je weg. Afhankelijk daarvan beslis je wat je doet.' Ze vond het leuk om in en voor gezinnen te werken.

Jan-Willem van Borselen

Noot redactie: In onze volgende *Nieuwsbrief* het slot van dit artikel.

Korte berichten

OGLV is een ANBI

Een ANBI is een algemeen nut beogende instelling. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als deze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut.

Vanaf 1 januari 2014 zijn ANBI's verplicht op hun eigen website een aantal gegevens te publiceren. De gegevens van onze vereniging vindt u op www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Brochure over bomen in Voorschoten

In 1994 heeft OGLV de brochure *Bomenroute* uitgebracht: een wandeling langs markante bomen in het centrale gedeelte van de gemeente. Inmiddels is een aantal van deze bomen wegens ziekte gekapt of viel ten offer aan bouwactiviteiten. Rinze Hofman en Roel Lanting hebben het initiatief genomen de brochure te actualiseren en aan te vullen. De route leidt langs 44 bomen waarbij over iedere boom een korte beschrijving wordt gegeven. Kleurenfoto's illustreren de tekst. Door de gemeente worden nieuwe tegels geplaatst met de naam van de boom.

De *Bomenroute* verschijnt binnenkort. Graag bieden wij hem onze leden aan; hij wordt in Voorschoten bij de leden bezorgd. Leden van buiten Voorschoten kunnen hem aanvragen bij het secretariaat: bestuur@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Nieuwe redacteur redactiecommissie

We zijn erin geslaagd een opvolger te vinden voor Ineke Kouwenhoven, die onze redactiecommissie heeft verlaten in verband met haar vertrek uit Voorschoten.

We hebben gesproken met Manon Vonk en zij wil graag ons team komen versterken omdat zij de doelstellingen van onze vereniging volledig onderschrijft.

Manon is journalist, tekstschrijver en social media-‘adept’. Zij heeft haar eigen communicatiebureau vonkfactor 13, waarmee zij bedrijven, overheid en (zorg)instellingen ondersteunt op het terrein van in- en externe communicatie. Daarnaast verzorgt zij ook social media trainingen en workshops.

Gezocht: bezorger van de *Nieuwsbrief* voor wijk 24

Wijk 24 is de wijk tussen Jacob van Heemskercklaan, Abel Tasmanplantsoen, Piet Heijnlaan en Joke Smitlaan. Het zijn 23 *Nieuwsbrieven* en we zijn op zoek naar een bezorger.

Wilt u ook vier keer per jaar voor ons op pad gaan, neem dan s.v.p contact op met Helen Raap, telefoonnummer: 071-561 27 54.

Activiteiten op onze website

Alle komende activiteiten voor onze leden kunt u ook terugvinden op onze website.

Nieuwsbrief digitaal

De *Nieuwsbrieven* van onze vereniging staan ook op onze website:
www.oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Wilt u onze *Nieuwsbrief* digitaal ontvangen, stuur dan een e-mail naar nieuwsbrief@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl met het verzoek hiertoe en we zetten uw e-mailadres op onze verzendlijst.

Mail of schrijf ons

Heeft u iets voor de *Nieuwsbrief* wat u aan ons kwijt wilt, stuur het ons toe:

per e-mail: nieuwsbrief@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl;

per post:

Redactie *Nieuwsbrief* OGLV
Karel Doormanlaan 11
2252 BE Voorschoten

Aankondiging per e-mail

Onze *Nieuwsbrief* verschijnt viermaal per jaar. Als we tussen twee *Nieuwsbrieven* door een belangrijke mededeling voor onze leden hebben, sturen we die per e-mail, ook als we tussendoor een nieuwe activiteit voor onze leden hebben georganiseerd.

Wilt u voorkomen dat u iets mist en heeft u uw e-mailadres nog niet aan ons doorgegeven, stuur dan een e-mail naar onze leden-administrateur:

ledenadministratie@oudgroenenleefbaarvoorschoten.nl.

Nieuwe leden

Van harte heten we deze keer welkom bij onze vereniging:

Hr. J. Koster	Jacob van Heemskercklaan 16	Voorschoten
Hr. C. Bremmer	Leeuwerikerf 17	Voorschoten
Hr. B. van der Hoff	Donklaan 40	Voorschoten
Hr. J.M. Douw	Prins Bernhardlaan 2	Voorschoten